Urząd Miasta Poznania
Wydział Organizacyjny
Zespół Radców Prawnych Nr 1

Poznań, dnia 30 marca 2018r.

Or-XVI.074.1.72.2018

Sz. P.
Grzegorz Ganowicz
Przewodniczący Rady
Miasta Poznania

Uwagi do projektu uchwały PU 1310/18
w sprawie wystąpienia do władz kościelnych o ustanowienie Błogosławionej Marii Karłowskiej Patronką Miasta Poznania

W odpowiedzi na zapytanie z dnia 29 marca 2018r. (RM-III.0006.93.2018, 290318-01581) zgłaszam następujące uwagi do projektu uchwały PU 1310/18 w sprawie wystąpienia do władz kościelnych o ustanowienie Błogosławionej Marii Karłowskiej Patronką Miasta Poznania:

1) Jako podstawę prawną uchwały wskazano § 14 ust. 1 Statutu Miasta Poznania, zgodnie z którym Rada obraduje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał wszystkie sprawy pozostające w zakresie jej działania. Zakres działania Rady Miasta Poznania wynika z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Zakres działania gminy wskazany jest natomiast co do zasady w art. 2 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, oraz przede wszystkim w art. 163 Konstytucji. Jeden i drugi przepis wskazuje, iż podstawowym zakresem działania gminy jest wykonywanie zadań publicznych. W niniejszej sprawie przedmiotem uchwały ma być wystąpienie do władz kościelnych (w treści uchwały nie sprecyzowano owego pojęcia, w szczególności poprzez wskazanie konkretnego kościoła lub związku wyznaniowego działającego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej) o ustanowienie bł. Marii Karłowskiej patronką Miasta. Ustanawianie przez kościoły lub związki wyznaniowe patronów, czy też przyznawanie przez nie innych tytułów honorowych, nie stanowi zadania publicznego, a więc nie mieści się w zakresie działania władz publicznych, w szczególności w zakresie działania gminy i jej organów. W mojej ocenie Rada Miasta Poznania nie ma więc kompetencji do podejmowania uchwał w tym zakresie.
2) Podstawą podjęcia w/w uchwały mogłoby co najwyżej być § 14 ust. 2 Statutu Miasta Poznania, zgodnie z którym Rada może wypowiadać się w każdej sprawie publicznej. Przedmiotowy projekt w swojej treści nie zawiera żadnego rozstrzygnięcia, nie jest więc de facto uchwałą w rozumieniu § 14 ust. 1 Statutu. Zawiera natomiast opinię Rady o zasadności ustanowienia bł. Marii Karłowskiej patronką Miasta i wystąpienie do władz kościelnych o podjęcie stosownych działań. W mojej ocenie projekt jest więc de facto projektem stanowiska Rady Miasta Poznania podejmowanym na podstawie § 14 ust. 2 Statutu, z zastrzeżeniem jednakże, iż nie dotyczy ono sprawy publicznej (o czym szerzej w pkt 1 i w pkt 3 opinii).

3) Dodatkowo zwracam uwagę, iż zgodnie z art. 25 ust. 2 i 3 Konstytucji władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym, a także stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego. Powyższe przepisy wyrażają zasadę rozdziału państwa od kościoła oraz zasadę świeckiego państwa. W mojej ocenie przedmiotowy projekt narusza w/w zasady, gdyż jego istotą jest inicjowanie przez władze publiczne (a więc świeckie) działań w celu ustanowienia przez władze kościelne (a więc przez kościół lub związek wyznaniowy) określonej osoby patronem gminy w procedurze w całości poddanej regulacjom w/w kościoła lub związku wyznaniowej.

Z w/w względów przedmiotowy projekt jest w mojej ocenie niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Justyna Gliszczyńska-Gniewek

radca prawny